

Wnioski i rekomendacje pastoralne wynikające z lektury sprawozdań zespołów synodalnych

ze spotkania na temat: *Bez wiary nie można podobać się Bogu* (Hbr 11, 6)

1. Jako kluczowe i wiodące idee (wartości, potrzeby, intuicji, spostrzeżenia...) wypowiedzi przekazanych w sprawozdaniach po spotkaniach parafialnych, szkolnych i środowiskowych zespołów synodalnych należy wskazać:

- 1.1 oczekiwanie przeżyciowych i czytelnych form religijności;
- 1.2 potrzeba spotkań ze świadkami wiary i słuchania ich świadectwa;
- 1.3 postulat tworzenia grup (środowisk) i miejsc gromadzenia się (spotkań) „dla” młodych chrześcijan;
- 1.4 jeszcze szersze uwzględnienie mediów społecznych jako środowiska pastoralnego tj. nie tylko narzędzia komunikacji i przekazu;
- 1.5 otwartość, zwłaszcza duszpasterzy, na potrzeby i możliwości nowej sytuacji pastoralnej oraz odwaga podejmowania nowych inicjatyw i dzieł.

2. Oczekiwanie przeżyciowych i czytelnych form religijności.

- 2.1 Bez wątpienia dla tych młodych, którzy już świętują niedziele i święta na mszy św. należy stale „dopracowywać” jej sprawowanie w perspektywie jej owocniejszego przeżywania.
- 2.2 Warta rozważenia jest kwestia możliwości wypracowania i zaproponowania młodzieży pozbawionej doświadczenia wiary, modlitwy osobistej, wspólnoty modlitwy czy praktyki sakramentów takich form nabożeństw, które uzupełniałyby ten deficyt i stanowiłyby przygotowanie do udziału w Eucharystii i w sakramencie pojednania.
- 2.3 Swoistym poligonem doświadczalnym mogłyby tu być rekolekcje szkolne oraz parafialna część przygotowania do sakramentu bierzmowania.
- 2.4 Warte rozważenia są sprawdzone już („działające”, uznane) elementy nabożeństw i spotkań (eventów) ewangelizacyjnych i modlitewnych, jak np. w hali Atlas Areny 2018r., spotkania Uwielbieniowej Łodzi Ratunkowej, nabożeństwa z Taize czy konkretne doświadczenia i praktyki ruchów eklesjalnych jak Światło-Życie, Chemin Neuf, Ruchu Czystych Serc... jak m.in. adoracja, medytatywne powtarzanie krótkich tekstów, śpiew kanonów, wystrój miejsca spotkań, symbole i znaki jak światło, ogień, kolor, ikona, kadzidło.

3. Potrzeba spotkań ze świadkami i słuchania ich świadectwa.

- 3.1 Popularność praktyki „dawania/składania świadectwa” podczas akcji ewangelizacyjnych, egzemplifikująca i potwierdzająca egzystencjalny charakter wiary, implikuje jej uwzględnianie w praktyce duszpasterskiej w większym niż dotychczas stopniu.
- 3.2 Spotkanie ze świadkiem wiary przedstawia realność, moc i życiodajność Ewangelii, i dlatego ożywia przygasłą, znużoną wiarę i budzi nowy entuzjizm, uwalnia od poczucia wyobcowania i potwierdza sensowność trwania w wierze.
- 3.3 Wielkie znaczenie postawy świadka oraz potrzeba słuchania świadectwa życia/wiary przez młodych oznacza nie tylko potrzebę jakiegoś urealnienia języka kościelnego (homilia, katecheza, rozmowy duszpasterskie, pomoce duszpasterskie) przez przykłady czy bardziej życiową terminologię, ale artykułuje potrzebę osobistego odczucia i przeżycia: „to naprawdę [wiara] działa”, i to dobroczynnie, a nie opresyjnie – wiara nie jest życiowo zbędna.
- 3.4 Wypracowania domaga się ukonkretnienie tj. upostaciowienie form świadectwa oraz wskazania miejsc i zakresu jego obecności w katechezie, liturgii, ewangelizacji.
- 3.5 Zaznaczyć należy, że jako wyraz profetycznej funkcji Kościoła jest to postawa i wartość obecna w teologii, choć jako wymiar posłannictwa laikatu nie stanowi jeszcze trwałego elementu świadomości wiary.
- 3.6 Nie można przeoczyć, że realnym zagrożeniem praktyki (aktu) „dawania świadectwa” jest jej instrumentalizowanie, indywidualizowanie czy sptycanie.

4. Postulat tworzenia grup (środków) i miejsc gromadzenia się (spotkań) „dla” młodych chrześcijan.

4.1 Ten wymiar działalności pastoralnej synchronizuje z naturalną potrzebą gromadzenia się młodych ludzi oraz religijną potrzebą potwierdzenia sensowności swojej wiary oraz wzrastania w niej.

4.2 Wyrażają go wielokrotnie artykułowane postulaty tworzenia przy parafiach miejsc spotkań, obejmujących także aspekt „towarzyski” oraz wspólnych działań i przeżyć (wyjazdy, pielgrzymki, wolontariat etc.).

4.3 Ograniczone możliwości parafii, zwłaszcza parafii wiejskich, (dostępność miejsca, możliwości finansowania, dostępność animatorów i osób dolnych i gotowych podjąć odpowiedzialność za takie miejsca, przygotowanie programu działania etc.) nie tyle powinny usprawiedliwiać zwalnianie się z tego typu aktywności, co raczej stanowić wyzwanie do znalezienia własnej, realnej formy.

5. Jeszcze szersze uwzględnienie mediów społecznych jako środowiska pastoralnego tj. nie tylko narzędzia komunikacji i przekazu.

5.1 Należy dostrzec fakt, że o ile średnie pokolenie nauczyło się używać się mediów społecznościowych (Internet, portale społecznościowe, komunikatory, blogi, fora) oraz technik multimedialnych (projektor multimedialny, programy komputerowe, metody aktywizujące) to młode pokolenie w nich wyrosło, i – niezależnie od pojawiania się sytuacji patologicznych jak uzależnienia, ograniczenia bezpośrednich spotkań, emocjonalne ubożenie etc. – są one zwyczajnym, „standardowym” środowiskiem ich kształcenia, życia i komunikacji (upraszczając można powiedzieć: średnie pokolenie żyje w świecie realnym, i wie że istnieje świat wirtualny, młodzi zaś przeciwnie - oni żyją w świecie wirtualnym, i nie zawsze są świadomi, że istnieje świat realny).

5.2 Szansą dla ewangelizacji jest nie tylko sam sposób szybkiego i szerokiemu gronu przekazywania informacji o wydarzeniach i spotkaniach, ale i atrakcyjność przekazu czy możliwość popularyzacji treści chrześcijańskich np. aplikacje z codziennym rozważaniem słowa Bożego, dostęp do konferencji i katechez w formie mp3 i mp4, do publikacji o życiu duchowym, do chrześcijańskich komentarzy wydarzeń czy okazji do wyjaśniania trudnych kwestii teologicznych.

5.3 Istnieje dziś wiele dobrych propozycji w tej sferze, jednak ich znajomość wśród młodych wydaje się dość ograniczona, co oznacza konieczność ich szerszej popularyzacji.

6. Otwartość, zwłaszcza duszpasterzy, na potrzeby i możliwości nowej sytuacji pastoralnej oraz odwaga podejmowania nowych inicjatyw i dzieł.

6.1 Niewystarczalność, a na ileś i nieadekwatność dotychczas wystarczających i sprawdzonych agend i tradycji pastoralnych przymusza do poszukiwania nowych form, odpowiedniejszych do nowej sytuacji adresatów Ewangelii.

6.2 Nie jest proste ani łatwe znaleźć się duszpasterzom w nowych okolicznościach społecznych i kulturowych, jednak pojawiające się już niecodzienne inicjatywy pojedynczych księży (np. dostępność rozmowy z księdzem w postaci „spacerów miłosierdzia”), sprawdzone w pracy programy ewangelizacyjne (np. kurs Alfa), oddolne akcje ruchów eklesjalnych czy pojedynczych świeckich (np. Koronka na ulicach miast) mobilizują, a nawet determinują do poszukiwań nowych, odpowiedniejszych do współczesności form pastoralnych. Na ile byłyby to formy przejściowe i uzupełniające dotychczasową praktykę duszpasterską, a na ile trwale weszłyby do niej - zweryfikuje życie i osąd biskupów.

6.3 Ani obawa przed niezrozumieniem ani ryzyko potencjalnych niepowodzeń czy krytyki nie powinny blokować pastoralnych poszukiwań i prób.